

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.—

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

MASOVNO NADIRANJE SOVJETA NA KIJEV

U južnoj Italiji povraćeni su protunapadajem nekoliko visinskih položaja

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 10. studenoga 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na Krimu je jučer ponovo došlo samo do mjesnih borbi. Južnoistočno od Perokopa povratili su rumunjski odredi protunapadajem jedan prelazno izgubljeni visinski kraj. Na ratištu Dnjepra slomljeni su neprijateljski napadaji na mostobran kod Hersona i jugozapadno od Dnjepropetrovska i sjeverno Krivoj Roga. Od 8 neprijateljskih vozila koja su pokušala prodrijeti u ušće Dnjepra bilo je, od strane vozila su osiguranje ratne mornarice, potopljeno 6 i zaplijenjeno 2. Na širokom ratištu borbenog područja Kijeva u toku su žestoke borbe sa jakim neprijateljskim snagama uprkos lošeg vremena. Zapadno i sjeverozapadno od Kijeva povukle su se naše čete na nove položaje braneći se od nastavljenih pokušaja prodora daleko premoćnijih neprijateljskim snagama. Jugozapadno od grada doveo je jedan vlastiti veoma uspješni protunapadaj do teških borbi oklopnih kola. Uništeno je 45 sovjetskih oklopnih kola i povraćeno više izgubljenih mjesta. Također sjeverozapadno od Smolenska nastavili su Sovjeti svojim napadajima. Dok su na pojedinim mjestima još u toku borbe sa mjestimično prodrijetim neprijateljskim snagama dotle su druga mjesta prodora protunapadajem ponovo očišćena. Južno od Nevela došlo je također jučer do snažnih borbi u kojima su Sovjeti nakon otpočetog dobivanja prostora protunapadajem povraćeni na njihove polazne položaje.

Brandeburškoveštalska 8. oklopna divizija pod vodstvom pukovnika Frölichia i brandeburška 68. pješadijska divizija pod vodstvom pukovnika Scheuerpfluga zaslužuju naročito priznanje za njihova izvanredna borilačka djela u teškim borbama na južnom odsjeku istočnog ratišta.

Talijansko ratište: Na južnom talijanskom ratištu zapadno od Volturna i dalje se vodi, nesmanjenom žestinom odbrabena bitka.

Neprestano novi napadaji prodora jakih britansko-sjeveroame-

ričkih snaga na naše visinske položaje, naročito kod Mignana i Denabra, krvavo su slomljeni odbranbenom vatrom. Snažnim vlastitim protunapadajima bilo je odrezano nekoliko mjesnih prodora i pri tome je privedeno zarobljenika. Jaki odredi njemačkih borbenih zrakoplova ponovo su jučer napali neprijateljsko obzračje Napoli i postigli pune pogodke na brodove i na iskrcavanja u luci. Pri dnevnim nadiranjima slabijih neprijateljskih zrakoplovnih snaga u zaposjednuta područja i pri noćnim napadajima ometanja na zapadno njemačko područje, kojima su uzrokovani u nekoliko mjesta štete na zgradama, oborena su 4 britansko-sjeveroamerička zrakoplova.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 11 studenoga 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Ponovni napadaji Sovjeta sjeverozapadno od Krča bili su, izuzev jedan mjesni prodor, odbijeni. Kod Periskopa i Krivog Roga više puta su Sovjeti bezuspješno napadali. Na ostalom južnom ratištu nije bilo nikakvih borbenih pothvata. U borbenom području Kijeva nastavili su Boljševici svojim napadajima znatno premoćnijim snagama. Dok se u zapadnom dijelu grada naše čete nalaze u teškim odbranbenim borbama sa dalje nadirućim neprijateljem, dotle su u prostoru na zapadu od Kijeva napadaji slomljeni pod naročito teškim gubitcima za neprijatelja. Vlastiti protunapadaji dobili su ovdje na prostoru uprkos snažnog sovjetskog otpora i loših vremenskih prilika. Sjeverozapadno od Černikova pokušao je neprijatelj napadajima koji su bili potpomognuti jakim oklopnim snagama i artilerijom postići prodor na veoma uskom prostoru. Teške i ogorčene borbe vodile su se i po noći. U samom jednom odsjeku bilo je ovdje uništeno 186 sovjetskih oklopnih kola a drugih 31 onesposobljeno za daljnu upotrebu.

Odredi konjice koji su napali naše položaje su uništeni. Također sjeverozapadno od Smolenska

došlo je jučer do teških borbi, sa novo uvrštenim sovjetskim pričuvama, koje još i danas traju. U prostoru sjeveroistočno od Nevela uzaludno je pokušao neprijatelj da pritiskuje na obruč kojeg su ovdje stvorile naše čete odrezavši jednu veliku neprijateljsku borbenu skupinu. Vlastiti protunapadaji južno od grada imali su nakon, teških i borbi promjenljive sreće, dobar uspjeh.

Talijansko ratište: U južnoj Italiji još je u toku borba, oko visinskih položaja zapadno od Volturna, protiv stalno novim navaljujućim sjeveroameričkim snagama. U žestokim blizinskim borbama bilo je povraćeno 2 brežuljka pod teškim krvavim gubitcima za neprijatelja. Na ostalim odsjecima ratišta došlo je samo do predstražnih sukoba. Nad područjem Sredozemnog mora i nad zaposjednutim zapadnim područjem oboreno je jučer 15 neprijateljskih zrakoplova a nad Atlantikom 1 neprijateljski veliki zračni čamac. Obalska i stražarska vozila ratne mornarice potopila su u jutarnjim satovima dne 10 studenoga jedan britanski brzi čamac.

KRATKE VIJESTI

Ponovo jedno iskreno priznanje Londona. Prema vijestima iz Londona izvršeno su tokom prošlog mjeseca od strane njemačkog zrakoplovstva 133 velika zračna napadaja na britanski poluotok. Od ovih napadaja bilo je 38 izvršeno po danu a 95 noću.

Ovaj broj zračnih napadaja u jednom mjesecu nadmašio je engleske napadaje, i dokaz su, kako piše jedan engleski list znatnom pojačanju njemačkog zrakoplovstva.

Da bi Engleska mogla uzvratiti u istoj mjeri ovim njemačkim napadajima trebalo bi joj mnogo više bombardera i stručnog ljudstva kojeg se nedostatak sve više i više osjeća.

Veliki gubici anglo-američkih napadačkih zrakoplova. Prema podacima koje imaju u Njemačkoj ustanovljeno je da su Angloamerikanci u mjesecu listopadu ove godine izgubili

nad samim područjem Reicha! nad zaposjednutim zapadnim područjima 562 zrakoplova. Od tog broja oboreni neprijateljskih zrakoplova bilo je gotovo više od polovine teških bombasa. Ovim gubitcima je angloameričko zrakoplovstvo ponovo izgubilo oko 5000 članova posade.

Opet jedna nova njemačka zračna jedrilica. Ovih dana je dovršena u Njemačkoj IX velika zračna jedrilica. Ova jedrilica nosi ime „Gigant“. Da nadmašuje sve dosadašnje zračne jedrilice dokaz je tome veliki prostor kojim ova raspolaže naime 100 m³. I nosivost ove nove jedrilice je također veoma velika budući da može primiti do 130 vojnika u potpunoj ratnoj spremi ili pak u koliko je upotrebljena za sanitetsku službu, 60 ranjenika sa istim brojem kreveta a osim toga suviše još 2 oklopna kola.

Primjer požrtvovnosti njemačkih rudara. U minuloj godini 1942 izvađeno je iz njemačkih ugljenokopa 6.000.000 tona ugljena više od predviđene količine. Ovaj suvišak je bio iskopan dobrovoljačkim radom samih njemačkih rudara koji su na taj način skraćivali svoje slobodno vrijeme.

Vađenje kamenja postaje važnom granom privrede u Danskoj. U Danskoj sve više i više pridobija na važnosti, kao veoma rentabilna grana privrede, vađenje kamenja iz mora. Ovo vađenje kamenja se vrši neposredno uz samu obalu. Do sada se nalazilo na ogromne blokove kamenja koji su bili teški i do 15 tona. Budući da se je ovom poslu odao jedan veoma lijepi broj danskih pomoraca, koji na ovaj način zaslužuju svoj svakidašnji kruh to se je već otpočelo i obrazovanjem jedne posebne flote. To je tzv. flota za kamenje koja danas broji već oko 100 brodova. Kod ovog posla našli su ponovo jednu novu mogućnost zarade hiljade danskih pomoraca kojima današnja ratna vremena spriječavaju mogućnost slobodnog krstarenja njihovim brodovima od jednog kontinenta do drugog.

Krušne karte u Portugalu. Ovih dana otpočinje u Portugalu razdioba krušnih karata pučanstvu. Količina kruha koju će svaki stanovnik dnevno dobiti još nije poznata.

Mlohavo raspoloženje u istočnoj Aziji. Senator Russel izjavio je pred senatom Sjedinjenih država kako kaže engleska obavještajna služba iz Washingtona da je njegov utisak kad je posjetio Indiju bio takav da između trupa sjeveroamerikanskih vlada takovo raspoloženje koje je gore nego na bilo kojem frontu. Mnogi su vojnici otvoreno govorili o mlohavosti engleskih odreda u ovim zemljama. Trupe Čukinga su tako slabo opskrbljene da se od njih ne može očekivati drugo osim akcije odbrane.

Tokio. Jedinice japanskog vojnog zrakoplovstva poduzele su kako se javlja iz Rangoona jedan iznenadni napad po danu na jednu neprijateljsku dovoznju bazu. Ova baza je od veoma velike važnosti. Ona se nalazi u istočnom dijelu Indije. Ovim napadajem su porušena lučka postrojenja, četna skrovišta i druga postrojenja.

Monarhična žurba za putovanjem

Prema jednom saopćenju „News Leader-a“ zahvatila je bivše monarhe, koji žive u Engleskoj ognjica putovanja. Oni ne mogu da isčekaju čas kad bi se imali povratiti u svoje zemlje, koje su tako naglo napustili. Tako je bivši kralj Haakon dao spremiti svoju jahtu koja se nalazi u jednoj britanskoj luci a bivši grčki kralj Gjuro i jugoslavenski kralj Petar poslali su u Kairo da prikrate bar jedan dio puta za povratak u svoju domovinu.

Ova nervoznost okrunjenih glava ima dvostruki uzrok. „News Leader“ navadja jedan. Monarsi žele da se povrate na svoja tusta dobra i htjeli bi, da opet započnu svoj „beskorisni život u luksusu i pompi“ poslije toliko godina oskudnog života. Nijesu oni doduše u Londonu radili teške radove, niti ih je morila briga za njihove narode. Ne i tu su prolazili vrijeme o igri Gotfa ili u „partijama“ Whiskyja. Ali zakuške nijesu bile tako obilate kao nekoć u domovini.

Drugi uzrok mora se tražiti u tome, što su svi puni brige, da bi oni mogli, ako se ne požure naći u njihovim posteljama nekoga drugoga. U Londonu i Moskvi već se je pripravilo dosta marioneta za takva mjesta.

Mjesto da spremaju jahte, morali bi se gospoda vježbati u kakvoj drugoj igri strpljenja, jer je sudbina postavila između njih i njihovih žarkih sanja njemačke trupe. A i kad toga nebi bilo, bio bi im zatvoren put za povratak od drugih raznih razloga, jer kako naglašuje „New Leader“ pitanje je da li bi ih norveški ili grčki narod htio opet primiti kad su, što su brže mogli, svojedobno mu okrenuli ledja.

A ni same emigrantske vlade ne postavljaju zahtjev, da naprte sebi na ledja balast desertiranih Haakona. Tako je izjavio dopisnik „Evening Standarda“ iz Kaira, da se u logoru grčkih emigranata ničesa više ne boje, nego e-

Malo razgovora među nama šibenčanima

Mi smo mislili da će naš komšija: grad Split plivati iako je za sviju ovo najteže doba — u obilju i bezbrigi, ali nas uvjeravaju svi putnici koji su ovih dana došli iz Splita, da je u lijepom Marulovom gradu mnogo teže sa ishranom, nego li u Šibeniku. Iako mi Šibenčani nismo zlobni, pa se radi toga ništa ne veselimo, opet se nekako tješimo, da svi skupa jednako proživljavamo ovo najteže doba rata. U prošlom mjesecu listopada splitska gradska aprovizacija nije dala nego samo par dana kruha, u ovom mjesecu ništa, a isto tako u prošlom mjesecu samo nešto tjestenine i ništa drugo. Nešto hrane dolazi iz Sinja, ali to samo pojedincima uz skupe cijene, dok zajednica nema od tog ništa.

U Šibeniku smo hvala Bogu mnogo bolje, a i izgledi su još bolji. U Šibeniku nam je pomogla Njemačka komanda što ističemo sa zahvalnošću, ali je i naša općina u mnogobrojnim molbama za pomoć prikazala u Zagrebu pravo stanje stvari i prva pomoć već stiže. Nijesmo mi zaludu poslali čak dvije deputacije „po Evropama“, koje su nosile cijele vagone prestavka i apelirale da se Krešimirovom gradu pomogne! Ali šta bi vrijedile sve te predstavke, da nijesu naši izaslanici bili ljudi od oka i brka — ko što no se veli! Oni su vrtjeli i izvrtjeli, bućili i galamili od Šibenika do Zagreba, nijednu deputaciju nije Poglavljenik tako dugo zadržao na divanu, kao našu šibensku. Jedan put eto smo mi Šibenčani imali nosa i postavili najzgodnije ljude na potrebna mjesta, a sada neka zavidnici govore što ih je volja.

Šibenčani u Splitu to je posebno poglavlje za sebe! Ostalo je ovo dva mjeseca kakvih dvadesetak naših Šibenčana u Splitu, pa nijesu mogli ni napred, ni natrag. Šibenčani u Šibeniku nijesu raspoloženi jedan prema drugome, ne baš da se mrze, ali se baš i ne vole tako žarko... Ali da Vam ih je bilo vidjeti u Splitu! Nijesu mogli ni jednog dana jedan bez drugoga. Svako jutro bi se Šibenčani koje je bura zatvorila u Splitu, sastali kod Pošte u Splitu, da se vide i da skupa plaču i uzdišu za Šibenikom. A kad se je jednog dana pomolila na splitskom Narodnom trgu dična crvenkapa našega Šjor Keka, Šibenčani u Splitu potr-

ventualnog povratka kraljeva, jer da su još u živoj uspomeni ispa-di političkih prošlih vremena.

Bivši monarsi ne bi morali zato potpirivati uzaludno vatru pod svojim kotlovima.

čali su za njim i nijesu ga više pustili. Tražili su i molili da ih on svojim općinskim autoritetom prebaci u Šibenik, pa bilo kako bilo, eto polako i dolaze. Ako Splitski ne mogu bez kampanila Svetoga Duje, eto ni naši Šibenčani ne mogu bez svog Svetog Jakova! I ko god odsle počme brundati protiv Šibenika, poslali ćemo ga u Split, da tamo daleko od Šibenika postane najbolji Šibenčanin!

Tito skida krinku! Dalmatinci!

Da li se sjećate, da Vas je Tito sve još pred kratko vrijeme pozivao u borbu u svoju takozvanu narodno-oslobodilačku vojsku protiv talijanskog okupatora?

Znate li nadalje, da je Tito mrskim, ugnjetavajućim i krvoločnim italijanskim četama proglasio rat do uništenja?

A šta je Tito učinio 10 rujna 1943 god.?

On i njegovi banditi pobratimili su se s onim istim okupatorom. Pri svečano ukrašenim i bogato opremljenim stolovima slavili su oni u Perkoviću, u Šibeniku i Splitu velike pobratimske pirove. Da, Tito je verbovao one iste Talijane, da ulaze u njegove horde i da tako još dalje mogu skupa s njim hajdučiti, paliti i ubijati po Vašoj Domovini.

Dalmatinci!

Zar se ne pitate: Zašto je Tito to učinio? Donose li Vam Tito i njegove bande slobodu time, da i dalje Vašu zemlju vode u nesreću i propast?

Tito Vam uništava domovinu! Tito Vam uništava porodice! Tito Vam uništava imanje! On Vam to uništava jer hoće da u službi Staljina i njegove židovske okoliće, stvori kaos u Vašoj zemlji.

Tito ne zanima ni malo dali ste Hrvati ili Srbi. Vaša mu je sudbina sasvim svejedna. On uvrštava i Italijane, svoje dojučerašnje najkvernije i najpodmuklije neprijatelje u redove svojih horda, da uspostavi nad Vama terorsku strahovladu izroda čovječanstva!

On će i nadalje sijati ubijstva i požare među Vas, sve dok Vi sasma ne očajate, dok mu ne postanete bezvoljna žrtva.

Već sada k tomu vodi put preko bezbroj lješeva Vaše braće, sestara i djece, preko uništenih kuća i mjesta. Sjetite se kolikim je zločinima, kolikim nevoljama obilježen i zakaljan dosadašnji Titov put!

SELJACI, GRAĐANI I RADNICI! Oslobodite se ovog mučenja! Njemačka Vas oružana sila poziva da oslobodite Vašu Domovinu od Titovih banda, od hordi izroda čovječanstva. Trgnite se iz Vašeg mrtvila!

Odbacite sve što Vas tišti i što Vas tobože neotklonjivo vodi u propast.

Uvrstajte se u borbene redove protiv Tita! Samo tako ćete spasiti sebe i svoju Domovinu!

Zapovjednik Njemačkih četa.

Iz gradske aprovizacije.

Osim već određenih količina šećera, ulja i soli, koje će ovih dana podijeliti pučanstvu gradski opskrbeni odbor, na sinoćnjoj sjednici istog odbora zaključeno je, da se isto tako ovih dana podijeli pučanstvu grada na iskaznice za životne namirnice po osobi: 500 grama bijelog brašna i 500 grama tjestenine. Cijene će biti pravodobno objavljene.

O našim cijenama.

Već je više puta bilo govora u listu o vrtoglavom skakanju cijena, a danas su te cijene postale nedoseživu visinu za sve one, koji žive sa određenom mjesečnom platom. Takovom povišenju cijena nema razloga, a jedna cijena tjera drugu, više puta bez ikakove veze. Mlijeko se je primjerice sve do prošlog mjeseca dostavljalo na kuću uz cijenu od 10 lira po litri. Onda je poskočilo na 12 lira, pak na 15 lira, a na tržnici se otvoreno prodaje po 18 lira, a u kunama traže 72 kune! Osim ograničenog broja onih koji to mogu platiti, ogromna većina građanstva nemože da redovito kupuje mlijeko za djecu, a tim im je oduzeta ona u kućanstvu tako potrebna hrana, bez koje obitelji sa djecom nemože da živi. Danomice možete u gradu promatrati kako cijene svim artiklima skaču, a stalno nijesu te poviše s jednog dana na drugi uvjetovane bilo kojim razlogom već jedino nekom groznicom, koja je sve do ludila zahvatila. Imamo živih primjera u gradu gdje se je za par kokoši tražio u zamjenu jedan krevet, u zamjenu se daje potrebna kućna roba a ko takove nema, taj za novac nije mogao ništa da dobije. Općina je u svemu postupala najkorektnije. Nije htjela prijetiti, već je upozoravala zanimanike da ne po izu cijene, predočavala građanstvu kako će nas to dovesti do prave katastrofe, ali je bilo sve zaludu. Upućujemo evo zadnji poziv i molbu cijelom pučanstvu, da se drži maksimalnih cijena, inače će i općina i opskrbeni odbor dići ruke i skinuti sa sebe svaku odgovornost!

Tisak: Pučka Tiskara - Šibenik